

Podnebne spremembe skozi oči strokovnjakov

V Višji strokovni šoli Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti smo konec novembra organizirali strokovni posvet na temo Rastline in podnebne spremembe. O podnebnih spremembah se veliko piše in govori. Predvideni so najrazličnejši scenariji, analize in predvidevanja, kako bodo spremembe vplivale na nas. Ker se manj piše in govori o rastlinah, v naši šoli pa izobražujemo za poklice, povezane z rastlinskim svetom, smo povabili različne strokovnjake, ki so nam na podlagi svojih izkušenj osvetlilo to področje. Povzetki posveta nakazujejo, da bomo v prihodnje morali razmišljati, kaj bomo sadili, kaj bomo jedli in kako bomo varovali rastlinski svet ter okolje za rastline in življenje.

Dr. Robert Brus iz Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani je v svojem prispevku poudaril, da bo v prihodnje

gojenje gozdov zelo zahtevna naloga. Pomembno je, da so naši gozdovi biotsko zelo raznovrstni. Imamo gozdne in pragozdne rezervate, ki so jedra z najvišjo ohranjenostjo biotske raznovrstnosti, znamo dobro gospodariti z gozdovi in imamo izdelane konkretne ukrepe za ohranjanje gozdne raznolikosti. Vse to bo lahko pomembno za ohranjanje naših gozdov.

Anže Medved iz Arsa je poudaril razliko med vremenom in podnebjem ter predstavil dolgoletne analize stopnjevanja podnebnih razmer v Sloveniji. Zadnja leta so Sloveni-

jo prizadeli vročinski valovi, suše, gozdni požari, poplave in pozebe. Vse analize kažejo, da se bodo ekstremi nadaljevali. S prilaganjem, preišljenim izborom odpornih rastlinskih vrst, sistematično gradnjo namakalnega sistema in aktivnim blaženjem lahko nekoliko omilimo podnebne spremembe.

Strokovnjak za trajnostno, sonaravno gospodarjenje z vodnimi viri v Sloveniji dr. Tajan Tröbec iz Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je predstavil vplive podnebnih sprememb na vodne vire. Voda je pomemben element za ohranjanje biodiverzitete rastlinskega sveta in za življenje ljudi v okolju. Hudourniško delovanje naših voda in s tem povezane morebitne poplave lahko v prihodnje povečajo nevarnost in otežijo življenjske pogoje.

Specialist za poljedelstvo, okrasne rastline in zelenjadarstvo Igor Škerbot iz celjske enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije je izpostavil nekatere posebnosti v tehnologiji pridelave vrtnin na prostem in v rastlinjakih. Med te posebnosti štejemo uporabo različnih zastirk za manjše izhlapevanje tal v času rasti

in izbiro odpornejših sort ob ohranjanju slovenskega semenskega materiala. Pomembna bo strokovno vodena pridelava glede na lokacijo njivskih površin slovenskega prostora.

Jožica Golob Klančič je dolgoletna pridelovalka trajnic. Prepričana je, da selekcija dobrih, trpežnih in lepih trajnic, posajenih na primernih rastiščih, zagotavlja dolgoživost rastlin in prilagojenost podnebnim spremembam. Dr. Aleksander Marinšek z oddelka za gozdno ekologijo Gozdarskega inštituta Slovenije je predstavil vključevanje tujerodnih drevesnih vrst kot velik potencial za slovenski prostor, predvsem na mestnih območjih. Njihove sposobnosti prilagajanja in trdovratnost na območju rasti niso zamenljive. Največ, kar lahko naredimo v času, ko temperature zraka naraščajo, sta pravilna izbira drevesnih vrst za gojenje v urbanih območjih in vzpostavitev katastra dreves.

Miloš Milovanović iz Vrtnarije Toplak ima dolgoletne izkušnje načrtovanja in izvedbe zasaditev tako na javnih kot zasebnih površinah. Predstavil je nekaj tujih izkušenj iz sredozemskega

prostora in primere uspešnih, zanimivih, tematskih zasaditev v Sloveniji. Vladimír Planinšek iz Drevesnice Omorike se je osredotočil na problematiko zelenih površin v mestih. Medtem ko je Matjaž Mastnak iz Arboretuma Volčji Potok izpostavil, da so drevnine odporne na krajše podnebne spremembe, če pa so te pogostejše, intenzivnejše in v nepravem času, nastane problem njihovega preživetja. Ob spremenjenem podnebnem obstaja nevarnost pojavljanja novih bolezni in škodljivcev. Ob nepravilnem zaviranju in oskrbi lahko povzroči propad nekaterih drevesnih vrst.

Vsi udeleženci posveta smo dobili odgovore na številna vprašanja, ki si jih zastavljamo pri svojem delu. Raziskave in analize strokovnih ustanov nakazujejo, da bodo v prihodnje spremembe temperatur, uničujoče poplave in spremembe na prehodu letnih časov vplivali na naše življenje in vseh drugih živih bitij. Strokovnjaki bodo morali s prepričljivimi argumenti osveščati širšo javnost, kaj je dobro in kaj ni. Vedno obstaja možnost omilitev sprememb.

NADA REBERŠEK NATEK

V Višji strokovni šoli Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti so konec novembra organizirali strokovni posvet na temo Rastline in podnebne spremembe. (Foto: Barbara Pajk)

Diplome prejela že enajsta generacija študentov